

Bajai Független Hirlap

Negyvennyolcas elvű politikai napilap.

Megjelen naponta, kivéve hétfőn és ünnepek után való napon.
Előfizetési árak:

Helyben házhoz szállítva:	Vidéken:
Egész évre . . . . . 10 korona	16 korona.
Félévre . . . . . 5 korona.	8 korona.
Negyedévre . . . . . 2.50 korona.	4 korona.

Felolvasó szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Szirmai Vidor.

Szerkesztőség: Szent István-ter, II-ik szám.
Telefon szám: 51.

Kiadóhivatal:

Szent István-ter II. sz. a., hol hirdetések felvetetnek
Telefon szám: 51.

A Leányegylet.

Baja, október 2.

(E. L.) Tízedszer nyílnak meg már a Leányegylet kapui az iskolásgyerekeknek, tizedik esztendeje, hogy bőséges, egészséges, izletes és tápláló ebédet ad az egyesület 40 éhes gyerekszájnak. Ebédet ad, melyért nem jár halálkodás, köszönet, vagy kézsők, jótékonytárgyat gyakorol, melynek nyomán nem kél megalázkodás, szegyenérzet. Póz nélkül, természetesen, szívesen adják és épp ily természetesen, szívesen fogadják a gyerekek. Ugy ülnek a hosszú asztalokhoz, mintha otthon lennének a szülői házban: jókedvűen, fesztelenül. Eszükbe se jut, hogy idegenektől kapják, hogy könyörületeset gyakorolnak velük.

A jótékonytársaság az emberi szív egyik legszebb virága. Ebből az illatos virágból egész koszorúra valója van már a Leányegyletnek. Tíz év óta kötetik ezt a csokrot apró, fehér leánykezek és tíz év óta teszik le a csokor legszebb szárait az emberszeretet oltárára.

Van-e szebb, nemesebb hivatás, mint elhagyott gyermekeket gondozni? Van-e, ami jobban illik jóságos gyöngéd női szívekhez, mint letörölni a könnyet, csillapítani az éhséget, pótolni azt, mit az élet mostohasága, az igazságtalan társadalmi rendűző kegyetlensége megtagadott tőlük? Lehet-e valami lealázóbb, szegyenletesebb a társadalomra, mint az a tudat, hogy vannak ártatlan, szerencsétlen gyermekemberek, kik éheznek, nélkülöznek, kik elcsenevészednek és elpusztulnak a táplálék hiányában?

A gyermek a jövő, a reménység! Korunk teljesen megértette ezt az igazságot, Még sohasem foglalkoztak annyi gonddal, szeretettel és megértéssel a gyermek nevelésével lelki és

gondolatvilágával, testi, szellemi és erkölcsi fejlődésével és fejlesztésével, mint napjainkban. Tudósok, orvosok és pedagógusok, szociológusok, törvényhozók és nemes emberbarátok vállvetve dolgoznak a gyermekek jövője érdekében. Egyesületek, ligák alakulnak érdekében, megmozdult érte az egész társadalom és a törvényhozás.

A humanizmusnak, a haladó kultúrának, ebből a hatalmas munkájából szerény részt követel megának a „Bajai Jótékonytársaság Leányegylet” is. Csendben, nemes egyszerűséggel gyakorolja áldásos munkáját. Szűkes, korlátolt anyagi viszonyaihoz képest jelentékeny összeget fordít céljaira. Közel jár az összeg a hatezer koronához melyet arra fordít, hogy tíz hónapon át ebédet adjon 50 iskolás gyerekeknek. Tagdíjakból, templomi adományokból, koszoru megváltásokból, nagylelkű adakozók ajándékaiból és az egyesület által rendezett mulatságokból folyik be ez az összeg. Sőt kis vagyona is van már az egyesületnek, 9000 koronája van takarékbetétekben és értékpapirokban. Igaz, hogy lelkes tagokban, önfeláldozó, önzetlenül munkálkodó tisztikarban sohasem volt hiánya az egyesületnek. A közönség is sok szeretettel, jóakarattal és áldozatkészséggel támogatja.

Tíz éves mult áll már a Leányegylet mögött. Ennek a tíz évnek eredményes, jóságos munkájára megelégedéssel, a jól és hasznosan végzett becsületos munkálkodás fölemelő érzésével tekinthet vissza.

Hivatást tölt be, hiányt pótol. Kivánjuk, hogy megerősödve, meggyarapodva, nagyobb keretekben folytassa áldásos működését addig a boldogabb időig, mikor már nem lesz rá szükség. Ki tudja lesz-e ilyen?

Politikai hírek.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, október 2.

Az osztrákok Budapesten.

Nehéz helyzet.

Báró Beck miniszterelnök vezetésével tegnap délben Budapestre érkeztek az osztrák miniszterek és a szakelőadók, hogy a magyar kormányval együtt még egy utolsó kísérletet tegyenek a kiegyezés megkötésére. Tegnap délután csak előértekezlet volt az érdemben való tanácskozások ma kezdődtek s hir szerint három napig tartanak. Ez a terminus természetesen nem fix. A tanácskozások addig tartanak, míg akár pozitív, akár negatív, de mindenesetre végleges eredménnyel nem járnak.

Az osztrákok teljesen fölkészülten jöttek a döntő tanácskozásra. Tegnap a miniszterek is, a szakelőadók is tanácskoztak. A konferenciákon átvették a kiegyezés anyagát, megjelölték a kritikus kérdéseket és a kisebb jelentőségű differenciákat, de előkészültek a tárgyalások meghiusulásának eshetőségére is.

Hogy milyen kilátásokkal kecsegtetnek a meginduló tárgyalások, arra nézve Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter, a függetlenségi párt elnöke így nyilatkozott a függetlenségi pártkörben:

— A helyzet még mindig igen nehéz. Számos nagy akadályt kell még legyőznünk.

Hajsza Magyarország ellen.

Sokak előtt, — akik nincsenek is a pénzpiacra érdekelve, — feltűnt az utóbbi időkben beállott pénzdrágulás s az ennek nyomában keletkezett általános hajsza, amely Magyarország népét a teljes anyagi tönk elé akarja zaklatni.

Hol lehet legjobban szórakozni?

A „Bárány-Szálloda”

éttermében!

Legjobb konyha! Naponta zene.

Naponta frissen csapolt sör, kitünő italok. Friss villásreggeli, kitünő ételek. o o o o Tisztelettel:

Horváth János

== vendéglős. ==

Hogy milyen gonosz akarat és mily körmönfont ravaszság működik itt, azt egyelőre csak röviden világítjuk meg. A kérdés annyira fontos, hogy még sokszor vissza kell rá térnünk.

Hogy megdöntsék a Magyarország egyéni önállóságának kivásárolására irányuló munkálatokat s vissza üzzék a kiszilpolyozott országot ismét és hosszú időre Ausztria harmai közé: harcba szolitottak ellenük a leghatalmasabb legyverviselőt, a pénzpiacot.

Az osztrák kormány nem akar mást, minthogy hazánk hitelviszonyainak megszorításával s virágzásnak induló kereskedelmi és ipari vállalatainak dokumentálhassa, hogy ime:

Magyarország még nem érezt meg a gazdasági önállóságra, a saját labáin megállani nem képes, anyagi ereje nem fedi a legszükségebbeket, de rá lépve utalva az osztrák gyamságra, — a különválási törekvesek időelőltiek.

Hogy Ausztria ezt a nemtelen és tisztességtelen hadjáratot megindította, az már természetében fekszik neki; azon nem esdálkozunk, de esdáljuk azokat a fegyveremeket, amelyeket belevitt e esunva habaruba.

Elsősorban harcba hívta ellenünk s általában minden magyar érdek ellen a „közönsnek“ esufolt osztrák magyar bankot. Ez a jeles intézet már hosszabb idő óta fojtogatja pénzpiacunkat s a közösség fogalmát aként magyarazza, hogy ami a tied, az az enyém is, ami pedig az enyém, ahhoz nekem semmi közöd.

Másodsorban a taktikailag nagyon bevált osztrák szemtelenkedés az, hogy haimis hírekkel árasztják el a legtekintélyesebb bécsi lapok útján az egész világot. Olyan cégeket s vállalatokat gyamsítanak meg és kiáltanak ki insolvenseknék, amelyek, ha tényleg azok volnának is, akkor is csak a hitelmegszorítás révén lehettek azokká, de aktívák minden körülmények közt bőven fededik a passzívákat.

A fő azonban az, hogy a kipécézett cégek nem insolvensek, hanem csak a pénzügyi furfang s az osztrák gonoszság állítja őket elő ilyenekként, hogy pénzünk hitelnek megrendelését világra szólóan korpoltálhassa.

Szazezrek fognak tönkre menni e gonosz és jellemetlen hajszá folytán. Tervük félig sikerülni fog.

Baján és általában Bacsodrog vármegyében is érezhetők már a hullanok, melyek különösen a kisebb existenciák tönkretételére irányulnak.

Most már minden igaz magyar embernek tisztán és világosan kell látnia, hogy olyan kapzsi zsákmányra éhes, perfid üzletárssal, mint Ausztria, közösségben maradni nem lehet.

Az első lépés legyen az önálló magyar nemzeti jegybank felállítása, mert az osztrák-magyar bank megmutatta, hogy a magyar közgazdaságnak nem barátja, hanem ellensége.

HÁZAK, INGATLANOK
adás-vételét és bérbeadását
olcsón közvetít:
TAUBNER FÜLÖP
alkusz BAJÁN.

HIREK.

október 2.

A város jövő esztendeje.

Emelkedik a pótadó.

A városi számvevősnél lázas munka folyik ezidőszerint. Benne vagyunk az év utolsó negyedében, amikor elő kell készíteni a város jövő esztendei háztartását, meg kell állapítani, hogy mi legyen a jövő évben Baja város bevétele és kiadása és mennyi legyen a jövő esztendőben a közteher.

Ezt készíti elő a számvevőség. Abban a hivatalban most az egész város lakosságát, minden egyes polgárt közelről érdeklő munka folyik: A város 1908-ik évi költségelőirányzatát állítják egybe.

Róják, írják egymásután a számokat és növekednek a számoszlopok. Az egyik rovatban tüntetik fel a kiadások, a másikban meg a bevételek összegét.

A költségelőirányzat még messze van attól, hogy mint kész munka, mint a város jövő esztendejének tükré a nagy nyilvánosság bírálata alá kerüljön. Előbb még a pénzügyi bizottság rovtáján kell annak átmennie. Ott fogják megítélni, hogy a számvevőség helyesen irányozta-e elő a város bevételeit és kiadásait. Sokat nem várhatunk a pénzügyi bizottságtól. Megszoktuk már, hogy a pénzügyi bizottság legfeljebb úgy akar a város terheit könnyíteni, hogy a szükségleteket, épületjavításokat és egyéb elkerülhetetlen kiadásokat évről-évre elodázza. Ez ugyan nem megtakarítást, csupán fizetési halasztást jelent.

A költségelőirányzat még csak a november havi közgyűlés elé kerül, tartalmát, mibenlétét nem ismerjük, de annyit tudunk, hogy ezáltal minden megszorítás és újabb jövedelmi forrás megnyitása dacára is a közteher horribilis módon fog emelkedni. És emelkedni fog anélkül, hogy a város legélémből szükségletei fedezve lennének. A pótadó a mainál jóval magasabb lesz, mint ma és a tűzoltóság, a rendőrség és minden egyéb marad a régiiben, az épületek alapos tatarozása szintén nincsen kiátásban.

Nem akarunk a költségelőirányzat bírálatába belebocsátkozni addig, amíg azt nem ismerjük, azonban a közkölség a jövő esztendőben emelkedni fog.

Orvosi kinevezés. Ambrozovics Lajos dr. főispán kinevezte a városi közkórházhoz alorvosokká Vulkán Kornél és Bernát Odán szigorló orvosokat.

Uj plebania Zentán. A zentai hitközség legutóbb tartott ülésen elnök jelentette, hogy a Szent István-plebania építési tervet elkészíttek s hogy arra az ardejtest is kihirdették. Arra kerü a hitközséget, engedje meg, hogy tisztán a plebania építésére szükséges összeg a Szent István-plebania 85 lenc földjére és a plebania telekre bekebeleztessek. A hitközség ezen kérdémet egyhangulag jóváhagyta.

A visszavándorlók letelepítése. A Magyar Gazdaszövetség mozgalmat indított oly irányban, hogy az Amerikából visszavándorolni ohajtok, s itt hon letelepedni szándékozók kedvező aron szerzhessenek földet, vagy esetleg helyi szövetkezetekbe tömörülve, megfelelő bereteket. A Gazdaszövetség ezért nyilvántartásba veszi mindazokat a birtokosokat, melyek parcellázásra alkalmasak, vagy bérbeadók és szívesen látja, ha birtokosok ez ügyben ajánlataikkal közvetlenül hozzáfordulnak. A bejelentéseket lehet az OMGE üzemi osztályához is intézni, amely amugy is közreműködik a nál vezetett nyilvántartással a letelepítési kérdésnek helyes megoldásában.

Gyami és gondnoki számadások szerkesztése. Hazánkban jelenleg a legkülönbözőbb alakú és besztású számadások kerülnek az arvaszek és a számvevőség vizsgálata alá, sőt a gyami és gondnokok nagyreszenek tájékozatlansága miatt a gyami és gondnoki számadások, oly zavaros tartalmúak és oly kusztak, hogy azokból maga a számvevőség volt kénytelen a számadást újból összeállítani. E visszásság megszüntetésére Andrassy Gyula gr. belügyminiszter rendeletet intézett az országban az összes arvaszekhez és felhívta az arvaszeket, hogy ezen számadások áttekinthető és lehetőleg egyöntetű szerkesztése céljából utmutatást és számadási, valamint leltári mintát adjon ki. A belügyminiszter reméli, hogy ezáltal lehetséges lesz gyami és gondnoki számadásoknak könnyebb és pontosabb összeállítása.

Egy gyár csatornaja. Grauaug J. Lipót helyben szövő- és fonogvaros az irat nyujtot be kervenyt, hogy a vaskuti uton levő gyarából a szennyvizet levezethesse a Barába. Ma érkezett meg a kultur mérnöki hivatal ertesitese, hogy a szennyviznek ilyen módon való levezetele ellen nincsen kifogása. Minthogy az érdekeltek is beleegyeztek a tervbe, a polgármester közeli napokban kiadja a csatornázási engedélyt.

Megnyugtást varunk. Az egész városban el van terjedve a híre, annak, hogy a bejelentésre kötelezett ragalyos gyermekbetegségek pusztítanak. Viszont a rendőrségnél összesen 18 eset van bejelentve szeptember hóról. Ismételve kérjük a tisztí főorvos urat, legyen valami módon megnyugtató kijelentést a betegségekről szóló hírekről.

Nagy riadaiom volt tegnap este a városban. Esti hét órakor Vaskuti felől hirtelen vörvörös lett az égálja. A felső városban az a hír terjedt el, hogy eg az egész alveg. Később kitűnt, hogy a tűz nem Baján, hanem Vaskuton volt. Három ház egett le.

Moravia „METEOR“

tartósan égő kályhák, kitünőek.

12 év alatt több, mint 4.000.000 db eladatott.

Kapható: DRESCHER GYULA kereskedésében BAJÁN.

BUTOR-ÁRUHÁZ.

Szelényi Zsigmond

Butor-áruhaza
BAJÁN, Vörösmarty-utca 1. szám.

BUTOR-ÁRUHÁZ.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát: modern ebédlő, háló, szalon és uri-szoba berendezésekből, vas, réz és mindennemű kárpitozott butorokból a leg egyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Rajz- és tervszerinti teljes lakberendezéseket bármely stílusban legjutányosabban vállalja el, ugyancsak lakások és termek decorálását is.

BUTOR-ÁRUHÁZ.

SZÁNTÓI VIZET IGYUNK!

Szántói viz!

Magyar Giszübli
olcsó és kiváló.

Elismert legjobb gyógyhatású és asztali MAGYAR valódi ÁSVÁNY-VIZ.

Legelső orvosi szaktekintélyek ajánlják GISZÜBLI helyett gyomor és bélbajok ellen.

ÁRAK:

1 1/2 literes palackokban	56 fill.
1 " "	40 fill.
1/2 " "	30 fill.

Jó, kellemes és kiváló halásu!

Egyedüli elárúsító Baja és környékére:
Gludovác Ferenc utóda.

SZÁNTÓI VIZET IGYUNK!

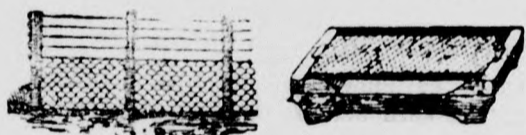
Eckert Ferenc **Értesítés.**

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására adni, hogy jó hőményben álló rézműves üzletemet még a mai igényeknek teljesen megfelelően **vizvezeték és fürdő** berendezéssel tetemesen kibővítettem. Elvállalok mindennemű fürdő, szivattyú-, légszesz- és vízvezeték berendezéseket a leg egyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig **tartok állandó nagy raktárt.** Különböféle szivattyút, fürdő kályhákat, zománcozott öntött vas és szabadalmazott hullám hinta fürdőkádákat, mosdó-asztal és closetek, mindennemű sárgaréz és nikkelezett zuhanyokat és pipere csapok, ólom, cin és vízvezetési vascsövek és összekötő részeket. — Azonkívül van állandó nagy raktáron mindennemű rézhogrács (üst), pálinka-kazán és hűtő készülékben szabadalmazott saját találmányom szerint, ugyancsak mindennemű rézműves munkákat is elvállalok. — Szereléseket kivanatra havi részletfizetésre is készítek. — A Révai Oszkár r.t. fürdő berendezési gyár képviselője. — Nagy minta raktárom megtekintését kérem.

Eckert Ferenc

Maradok tisztelettel
ECKERT FERENC
rézműves-mester fürdő, szivattyú, légszesz és vízvezeték-szerelő. (Értesítet királyné-utca 61. sz. saját ház.)

Ki az egészségét és a tisztaságot szereti,
az rendeljen nálam sürgősen
8 koronáért
fakeretű, erős acélsodrony-ágybetétet,
mely olcsóbb, mint a szalmazsák.
Az ágy belméretének beküldése után
gyorsan és poutosan készítem.

Ugyancsak sodrony-kerítéseket, udvarok, kertek, szőlők, bekerítéséhez 42 fillértől feljebb és minden e szakba vágó munkát.

Sodrony légyfogó.

Darabja 70 fillér.

OLCSÓSÁGANAL
fogva felül mul minden más

légyfogot,
mert évekig eltart és nem kell naponta ujítani.

Tisztelettel
Ifj. UTRY PÁL.

SZÁNTÓI VIZET IGYUNK!

A legcsinosabb
nyomtatványokat
készít
Kazal József könyvnyomdája.

Varrási és Szabászati Tanfolyam.

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni miszerint fővárosi mintára egy modern

Szabászati és Varró Tanintézetet!

létesítettem, hól a VARRASBAN, a SZABÁSZATBAN, mintarajzolásban, úgy FRANCIA, mint ANGOL módszer szerint tökéletes kiképzést nyernek fiatal leánykák és intelligens hölgyek. — Biztos sikerert kezességet vállalok.

Minden tanítványnak 3 havi tanulás után

önállóan el kell készítenie egy, a legkényesebb igényeknek kielégítő módon egy izléses toilletet. — Módszerem, mely most a fővárosi hasonló tanintézetekben a legújabb, a legkönnyebb és legtökéletesebb módszer. — Minden tanítvány a saját családja részére dolgozhatik. **Külön munkaterem.**

Bővebb felvilágosítással bárkinek szolgálok és vagyok

Kitünő tisztelettel
SCHMIDT ADOLFNE Női divatterem, Kossuth Lajos utca 15. sz. alatt.

Csak „SICULIA” névvel ellátott üvegek valódiak.

A málnási SICULIA forrásvíz
a sós savanyuvizek királya.

Sziklarétegeken átfurt artézi-forrás. A gyomorégést rögtön megszünteti. Páratlan étvágygerjesztő. Azonnal ható különlegesség a gége-, tüdő-, torok-, gyomor-, vese- és hólyaghurutos bántalmak ellen.

Korányi, Ketty, Tauszk, Riegler tanár urak szakvéleményei a MÁLNÁSI **SICULIA** forrást a kontinens legújabbnak természetesen alkalikus sós savanyuviznek minősítik.

Főr aktár aja és vidéke részére: **Stampfl Jenő** fűszerkereskedésében.

Ugyancsak minden bel- és külföldi ásványvizek legelőnyösebb áron kaphatók. — Telefon 81. szám.

Nyomatott Kazal József könyvnyomdájában Baján